

Τα παιδιά με εγκεφαλική παράλυση και η εκπαιδευτική τους προσέγγιση

Η εγκεφαλική παράλυση (ΕΠ) είναι μια πάθηση του κεντρικού νευρικού συστήματος. Αυτή η βλάβη έχει προκληθεί πριν την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του εγκεφάλου και είναι μια μόνιμη κατάσταση, αφού εξαιτίας της βλάβης ο νευρικός ιστός δεν αναπαράγεται.

Η εγκεφαλική παράλυση εκδηλώνεται με διαταραχές της κίνησης και της στάσης του σώματος. Ωστόσο, πολύ συχνά συνυπάρχουν και άλλα προβλήματα όπως: νοητική υστέρηση, δυσκολίες στη μάθηση, διαταραχές των αισθητηρίων οργάνων (όραση, ακοή, αφή), διαταραχή λόγου, επιληπτικές κρίσεις, διαταραχές συμπεριφοράς κ.ά.

Οι λόγοι που προκαλούν την ΕΠ μπορεί να είναι προγεννητικοί, περιγεννητικοί ή ακόμα και μετά τον τοκετό.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, με την κατάλληλη αγωγή, το παιδί μπορεί να αποκτήσει ικανότητες για αυτοεξυπηρέτηση και ίσως για κάποια εργασία. Η προσέγγιση θα πρέπει να γίνεται από μια ομάδα ειδικών, η οποία περιλαμβάνει ειδικό εκπαιδευτικό, φυσιοθεραπευτή, εργοθεραπευτή, λογοθεραπευτή, ειδικό γυμναστή (μαθήματα υδροθεραπείας), μουσικοθεραπευτή και παιδοψυχολόγο.

Με τη συνεργασία όλων των πιο πάνω ειδικών με τον εκπαιδευτικό καταρτίζεται το ατομικό πρόγραμμα εκπαίδευσής του παιδιού, ώστε να αντιμετωπιστούν οι δυσκολίες του. Το πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη πολλούς παράγοντες, όπως το δείκτη νοημοσύνης, τις διαταραχές συμπεριφοράς, την επάρκεια των αισθητηρίων συστημάτων, την επάρκεια του κινητικού συστήματος (αδρών και λεπτών κινήσεων), την ύπαρξη άλλων σοβαρών προβλημάτων υγείας κλπ.

Το ατομικό πρόγραμμα εκπαίδευσής (ΑΠΕ) του παιδιού επικεντρώνεται στους πιο κάτω τομείς:

- **Επικοινωνία με χρήση τεχνολογικού εξοπλισμού**

Χρησιμοποιώντας εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας, όπως ο ειδικός διακόπτης και το σύστημα επικοινωνίας makaton επιδιώκουμε να βοηθήσουμε το παιδί να επικοινωνήσει με τους γύρω του.

- **Σίτιση - Πόση**

Με τη χρήση ειδικών ποτηριών, πιρουνιών, κουταλιών και με καλαμάκια, προσπαθούμε να βελτιώσουμε τις δεξιότητες που αφορούν τη σίτιση και το στοματοκινητικό έλεγχο του παιδιού.

- **Αισθητηριακή αγωγή**

Μέσα από διάφορες δραστηριότητες (αισθητηριακές εμπειρίες) που έχουν σχέση με την αφή, κίνηση, ισορροπία, όραση, ακοή, γεύση και όσφρηση, δίνουμε στο παιδί την ικανότητα να αποκτήσει την αίσθηση και να αντιδρά μέσα στο περιβάλλον του.

- **Κινητικότητα**

Βελτίωση του λειτουργικού επίπεδου, της μυϊκής δύναμης και αντοχής κάθε παιδιού, με σκοπό να αξιοποιήσει το μέγιστο δυνατό των ικανοτήτων του.

- **Συναισθηματική και Ψυχοκινητική εξέλιξη**

Ακολουθεί το ημερήσιο πρόγραμμα, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από δραστηριότητες που βοηθούν το παιδί να αποκτήσει γνώσεις και εμπειρίες, να αναπτύξει ευαισθησία, φαντασία, αισθητική, δημιουργική ικανότητα, ικανότητα έκφρασης, παρατηρητικότητα και αυτονομία, να διευρύνει τον εσωτερικό του κόσμο και γενικά να έχει μια σωστή και ολοκληρωμένη συναισθηματική και ψυχοκινητική εξέλιξη.

- **Ατομική φροντίδα**

Η ανάπτυξη της αυτοεξυπηρέτησης σε όλους τους τομείς (πλύσιμο χεριών, τουαλέτα, ντύσιμο, φαγητό, σκούπισμα χεριών κ.α.), είναι πολύ σημαντικός στόχος για τα παιδιά με ΕΠ. Κάθε παιδί, μαθαίνει να αυτοεξυπηρετείται στο μέγιστο δυνατό βαθμό που του επιτρέπουν οι κινητικές και νοητικές του ικανότητες.

Έλλη Μεγαλέμου, Ειδική Εκπαιδευτικός/Ειδικών Μαθησιακών Νοητικών Λειτουργικών και Προσαρμοστικών Δυσκολιών